

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

ט.

עין משפט
גר מצוה

נא מ"י פ"ו מלכות
מלכות אשורה הלכה
ט'
נב ב ג מ"י פ"ד מלכות
שמיטה הלכה ב כ סמג
עין סב טו"ש"ע י"ד סמ"ג
ספ"ק פ' א' עין סב טו"ש"ע
א' סמג
נג ד מ"י פ"א מלכות
שמיטה הלכה ב כ סמג
עין סב טו"ש"ע י"ד סמ"ג
ספ"ק פ' א' עין סב טו"ש"ע
א' סמג
נד ה מ"י פ"ב מלכות
ז'ה א הלכה ב סמג
עין סב טו"ש"ע י"ד סמ"ג
ספ"ק פ' א' עין סב טו"ש"ע
א' סמג
נז ו מ"י פ"ג מלכות
ז'ה א הלכה ב סמג
עין סב טו"ש"ע י"ד סמ"ג
ספ"ק פ' א' עין סב טו"ש"ע
א' סמג

ואידך הני שביחין. כדאמר ר' (ב"מ דף טז:): תפילין צי בר חזי משכח
שכימי מכלאן מדקדק רבינו חס דלחין לרזיך לקשור בכל יום
תפילין כשמניתי שרבינו אליהו היה מנצחין לקשורן מדקאמר בהקומן
רבה (מנחות לה: ע"ש בתוס' ד"ה משעת) תפילין מאניתי ומנכר עליהן
משעת הנהגה ועד שעת קשירה ולרבינו
חס נראה דההיא קשירה היינו הידוק
שמהדקו סביב ראשו כמו (מ"ה דף
טו:): שליש קשורה צי וכמו (ע"ו)
דף ה' קשורה צי ככלל דלי קשירה
ממש וכי בכל יום ילך אלל צר חזי
ועוד דברים המולא מפילין (שיבוין)
דף טז: (א) משמע דלשור לקשור קשר
של תפילין צבטת משום דהוי קשר של
קיימא דקאמרינן ישנות מניסין זוג
זוג אלל חדשות לא ומפרש בגמרא
דחדשות קרי שאנין וקשורות ואם היה
עשוי לקשור ולהמיר בכל יום א"כ לא
הוי קשר של קיימא:

ביעלאי נמי. כי סמיך להו על גבי צמר איכא קרמא מפסיק שאין
חלב שאין לו קרום דק מלמעלה: מושמשא. מני"ר: מפתח. ל' לשון
תמות אותה פנים (ויקרא ז:). בתב. לכתוב שיעד לתמות שמו אילו
יש צדק או לעדות: עי' שו"ת. לאמן ידו לך אפילו שבקי בהלכותיה:
קשר ש"ה תפילין. ידו צי זו אומנות שעשוי
כמו אות דלי"ת שיהא נראה זה שדי
השי"ן חקוקה בקמטי התפר כעין
שי"ן ורועה קטנה כפולה ותלויה
בעין יו"ד והקשר עשוי כעין ד': הני
מנחין. תפילין וליית זכרות חתנים
מנחין תמיר הלך הכל בקאיית צבט
ואין לרבינו לימוד שעמלנו יהיה צקי
צבט: שהיה דרסה חדרה הגרמה
ועיקור. צפרק השוחט מן לכולהו
שהיה (לקמן ג:) אם שהה כדי שמיטת
צבמה כו' (א) שחט והמיר הראש צבט
אחת שלא הולך והוצא היינו דרסה
(א) שחט והשחט ופסק (א) הגרגרת הרי
עיקור (א) או שהחלי את הפסין הוי
חללה כחוללה זו (א) התחזה במורין
(א) השוחט מתוך הטבעת הוי הגרמה
והתס מפרש לה ואילו ולשון הגרמה
שמכריע ידו ללאת חוץ ממקום הכשר
שחיטה וכמו היה שוקל עין צעין נתן
לו גירומיו גבי הכרעה (א) צבטת צתלה
(דף פס:): בודלה. צבטת. צבטת
פרק השוחט (א) צבטה מתגלגלת צבן
וכיון שאין צקי צבן פשיטא דלסור
לכולו וכי שמואל דלמורה הוא ממני
אחא לא שמועין שכבר המשנה שניה
ועומדת: ולא ידע. אינו יודע שאסור
לעשות כן ומאכילה לנו: אם שהה
כדי ביקור. זהו שיעור שהיה: א"ו
כדי ביקור סימנין. כלמא לא צבן
תורת ביקור: כדי ביקור חכם.
לדוק הסכין שהטבח לרץ להראות
הסכין לתכס העיר מפני כבוד התכס
כדאמרינן לקמן (דף י:): א"ע"ג שהטבח
צקי צבטת דיקיה: אם בן נתת
דברך לשיעוריה. פעמים שהתכס
תרוק מהטבח פעמים שהוא קרוז:
בבא חכם. שהשוחט תלמיד תכס
ואין מופלג צעיר ממנו כלומר לא תלמי
השיעור אלל צבטיית דיקית סכין
למורה: א"ו בוק. צבטיית (א) מלא:
טרפה שחטה אינה עומתה כדאמרי'
צבטת צבמה עומתה ומקלטה אינה
מעמלת וחיזו זו טרפה ששחטה:
נבא. ללא צבוקת שחטה מחוקקין
לה כדכר הוגא צבטיקין (א) בהמה
בחייה בחוקת איבור. שהרי אסורה
משום אבר מן החי (א) הלך אס נולד
ספק שחיטתה וחי' להעמידה על
חוקתה שהיה צבט דבר (א) אומר
מתלה שאין יכול להוציאה מעמדה על ידי ספק נמלאת אומר צבמה זו
אסורה שהרי צבוקת איסור הימה תחלה ומספק אחת צא להמירה שמה
שחטה כראוי אל תמירה מספק עד שידע לך ששחטה כראוי: נשחטה
הרי היא בחוקת היתר עד שידע א"ך במה נטרפה. (א) ולקמן מפרש
מאי נפקא מינה וצרישא דמילתיה קמיפלגי דהשתא נולד לנו ספק
שחיטה שמה אל נשחט הרז: מר פבר בחוקת איסור. הראשון
עומדת שלא היטה שחטה וכיון צבוקת שאינה שחטה מוקמינן
לה הרי (א) מנה ומעמלה: ומר פבר בחוקת איבור אמרינן. ולאכילה (א) הוא
שנאסרת קודם שחיטה: א"ו אמרינן. שהרי צמר מן החי אינה
מעמלה: ונימא נשחטה הותרה. לשון חוקה לא שייך אלל צבטת ספק
דנימא העמד דבר על חוקת: דאנ"ג דאיתליד בה ריעותא. שנוכל זה
ספק טריפות ספק קודם שחיטה היה זה ויש לתלותו בלמחר שחיטה
מוקמינן לה אחוקת היתר דסתם צבמה אינה טרפה ומלין בלמחר
שחיטה וכשרה: נבא הא איתנהו. ולא חזין צבו שוס ריעותא ודלן אחד
אחרמי ליה השתא שהכניס צי שניו וטרפה דנקטו דלקין אחד

(א) לקמן ג. (ב) ע"ה
לה: וי"ק (א) בלה כה.
(ד) ולקמן דף ט"א.
(ה) [ומפסקה מרומה פ"ו]
(ו) [דף י"ג: א] (ז) דף
ג"ה (ח) ע"ה לקמן כ:
(ט) דף י"ח: (י) ראה
מיעוט הקודם (כ) וניין
חוק' מימנו ל: ד"ה אשה
וע"ה חופות בלה כה.
שהינו על פס"ה דההיא
וע"ה רש"א ובש"מ
(ל) לקמן כב. (מ) ע"ש
ברייתא דלקמן י. (מהר"ם
ע"ה) ע"ה לקמן לא.
(ס) ע"ה ג'.

הנהגות הב"ה

(א) גמ' דלמחר רב הונא
צבמה: (ב) תוס' ד"ה
טולו וכו' ומה שקשה
מלקמן דף ב' לפי'
הקו' ומ"ה מלא טרפות
דף מד וליש: (א)

גילוי הש"ס

[מכ"ה תוס' ד"ה
בוליהו וכו' ויש
צבטת דבריה חבובת
גדולות א"ו ריעותא
היא א"א שכן
הצ"ח. ע"ה מוס' כיימות
דף כ ע"ה ד"ה ע"ה עיקור
א"ו: (א)]

ליקוטי רש"י

דרסה. החי את הנפש
צבטת אחת כללם הממה
קה או דלעת דוקא
הסכין צבט ופסק ויהי
דקסו [לקמן ג:] הדורס
זו החוקק כמו שמוסין
מקל דק או דלעת או
קלטת שחוקק צבט ומח
לעל [ע"ה ד:] הגרמה.
גירומיו לשון הכרעה הוא
וכן הגרמה דשחיטה היא
לשון הכרעה והייתה מני
שחטתה ומטה את הסכין
חוץ למקום השחיטה
(רש"י ע"ה ב"ה פ"ה): אל גרס
העמלה. לשון פסק.
המקום שהצבטת שחטה
מן הלשון היה הוא
ששחט והולך ויחד ונראה
כעין גבשטיית למעלה
(מ"ב ט ג ע"ה). בהמה
בחייה בחוקת איבור.
אבר מן החי עומדת
ופסקא מינה שלל אינה
ספק שחיטתה נעמדה
עד חוקתה ולסורה עד
שידע לך מר ששחטה
כראוי. נשחטה.
משחטה כראוי היה הוא
צבוקת היתר דסתם
הממה אינו טרפות.
דאנ"ג דאיתליד בה
ריעותא. אם נמלא זה
נקב בריאה או צבט משי
יש לתלותו למחר שחיטה
ולשכחי וצבוקת שחיטה
ולשכחי העמידה על
חוקתה שיהיה זה קודם
שנמלא זה ספק ו
ומותרת עד שידע לך
אחת שהיא טרפה (בצה
כ"ה).

הנהגות וציונים

(א) בגרסת הרבה
ראשונים נוסף מעילאי
נמי קרמא איכא
איבא וקליש ואידי
דמושמא וכו' (ועי'
מאירי): (ב) בהרבה כתי'
וראשונים מהו דיתמו:
הא איתחוק קמ"ל:
(ג) ברש"י שבריי':
הנוסח מפרט שבר':
(ד) צ"ל ורצונה קטנה
כפולה תלויה בה
כעין ויד' (שיטמ"ק):
(ה) ופסק את הגרגרת
היינו עיקור (שיטמ"ק):
הונא צבטיקא דמילתיה (הוא סודי, שיטמ"ק): (א) שהרי בכל ספק
אחא אומר וכו' (שיטמ"ק): (ב) שאין יכול להוציאה מעמדה על ידי ספק נמלאת אומר צבמה זו
אסורה שהרי צבוקת איסור הימה תחלה ומספק אחת צא להמירה שמה
שחטה כראוי אל תמירה מספק עד שידע לך ששחטה כראוי: נשחטה
הרי היא בחוקת היתר עד שידע א"ך במה נטרפה. (א) ולקמן מפרש
מאי נפקא מינה וצרישא דמילתיה קמיפלגי דהשתא נולד לנו ספק
שחיטה שמה אל נשחט הרז: מר פבר בחוקת איסור. הראשון
עומדת שלא היטה שחטה וכיון צבוקת שאינה שחטה מוקמינן
לה הרי (א) מנה ומעמלה: ומר פבר בחוקת איבור אמרינן. ולאכילה (א) הוא
שנאסרת קודם שחיטה: א"ו אמרינן. שהרי צמר מן החי אינה
מעמלה: ונימא נשחטה הותרה. לשון חוקה לא שייך אלל צבטת ספק
דנימא העמד דבר על חוקת: דאנ"ג דאיתליד בה ריעותא. שנוכל זה
ספק טריפות ספק קודם שחיטה היה זה ויש לתלותו בלמחר שחיטה
מוקמינן לה אחוקת היתר דסתם צבמה אינה טרפה ומלין בלמחר
שחיטה וכשרה: נבא הא איתנהו. ולא חזין צבו שוס ריעותא ודלן אחד
אחרמי ליה השתא שהכניס צי שניו וטרפה דנקטו דלקין אחד

בוליהו תנייהו. פירש בקונטרס

עקור דמתן שחט את
השחט ופסק את הגרגרת ומימה דלחין
זה שייך להלכות שמיטה דזה פסול
מפני שלא שחטו ולא דמי לשאר
הלכות שמיטה ויש לומר דלחיי
שחטת פגומה או צבנגל זה
נקרא פסק את הגרגרת ופסולה היא
משום דלחין שוחטין אלל חונקין דמתן
צבטיקין (לקמן דף טו:): חוץ מן המגל
והמגירה כו' וצבטת גדולות פירש
עקור שעקר הסיימן ושחט (א) חוץ
ממקומו ומימה דמה ענין זה להלכות
שחיטה והלל לא עשה כלום אלל
שהסימן נשחט מאליו ואפילו שחטו (א)
בצקי חיפוק ליה מעטס הגרמה ויש
לומר דלחיי כשנשחט הסיימן ואחר
כך שחטו וכולהו תנייהו דקאמר היינו
מדמתן צפרק כסוי הדס (לקמן דף פה).
הנוחר והמעקף פסור מלככות ואם
תאמר שפיעטא דלא מהניא ציה שחיטה
צבטת טרף (א) ויש לומר דלחיי הלכות
גדולות [שמוטה] לאו טרפה היא אלל
שכן הלכה למשה מסיני דלחין שחיטה
מועלת ציימן שמוט הנשחט חוץ
למקום חיזרו צין צוטט צין צקיה
ואפילו עוף שהשכרו ציימן אחד
אם נשחט האחד אין שחיטה מועלת
צבטי (א) ואם תאמר ולמה אינו מונה
צבטת שחיטה ספק הגרגרת צבטי
פגומה כמו שמונה לפירוש הקונטרס
ויש לומר דהתם אין כאן שחיטה
שאינו אלל חונק ולפירוש הקונטרס
ניחא שאינו מונה שמוטה דהלכות
גדולות דהוי טרפה ששחטה ואין
לרץ להוציאו ומימה לא הוי השתא

עקור לפירוש הלכות גדולות
השחיטה ועקור אינו גנוף
השחיטה אלל שחטתו ציימן שחטן וגם
קצת קשה דלשון נחר ומעקף משמע
שאינו אלל מעקף הסימן ואינו
עושה שחיטה אחרת רק שמיטתו (א)
צבטיקו כמו צבטייה ואינו כן
שחטן לא היה מת ומה שקשה מלקמן
(א) לפירוש הקונטרס ומפרק
אלו טרפות ולישצ הלכות גדולות
אפרש כל אחד צבטיקו צבטת
השם יתצנך: כדרי ביקור טובא חכם.
גדולה וסכין קטנה שערטין לכל
צבמה צבטיקן שיש צה כמלא וואר
ותון לנאר כמלא וואר (א):
פעמים שחט (א) שפיר ושריא
מדלוריתא לא החמירו לעשותה נבלה:
אמר ל"ה אין חוששין שמה במקום
נקב. ואפילו יש סס
נקדים הרבה שלא צבוקת שניו
מסתברא דלתינן כולהו
צבאז כי היכי דמכרינן (לקמן מט.)
היכא דממשמשא ליה לטבא:
התם
משמנה עשר טרפות הוא (א):
מנקר. לשון נקדים קרו"ע ע"ה:
שמה

עקור על חוקת שהיה
העמד דבר על חוקת שהיה
מתלה שאין יכול להוציאה מעמדה
על ידי ספק נמלאת אומר צבמה זו
אסורה שהרי צבוקת איסור הימה
תחלה ומספק אחת צא להמירה שמה
שחטה כראוי אל תמירה מספק עד
שידע לך ששחטה כראוי: נשחטה
הרי היא בחוקת היתר עד שידע א"ך
במה נטרפה. (א) ולקמן מפרש
מאי נפקא מינה וצרישא דמילתיה
קמיפלגי דהשתא נולד לנו ספק
שחיטה שמה אל נשחט הרז: מר
פבר בחוקת איסור. הראשון עומדת
שלא היטה שחטה וכיון צבוקת שאינה
שחטה מוקמינן לה הרי (א) מנה ומעמלה:
ומר פבר בחוקת איבור אמרינן. ולאכילה
(א) הוא שנאסרת קודם שחיטה: א"ו
אמרינן. שהרי צמר מן החי אינה
מעמלה: ונימא נשחטה הותרה.
לשון חוקה לא שייך אלל צבטת ספק
דנימא העמד דבר על חוקת: דאנ"ג
דאיתליד בה ריעותא. שנוכל זה ספק
טריפות ספק קודם שחיטה היה זה
ויש לתלותו בלמחר שחיטה מוקמינן
לה אחוקת היתר דסתם צבמה אינה
טרפה ומלין בלמחר שחיטה וכשרה:
נבא הא איתנהו. ולא חזין צבו שוס
ריעותא ודלן אחד אחרמי ליה השתא
שהכניס צי שניו וטרפה דנקטו דלקין
אחד

עקור על חוקת שהיה
העמד דבר על חוקת שהיה
מתלה שאין יכול להוציאה מעמדה
על ידי ספק נמלאת אומר צבמה זו
אסורה שהרי צבוקת איסור הימה
תחלה ומספק אחת צא להמירה שמה
שחטה כראוי אל תמירה מספק עד
שידע לך ששחטה כראוי: נשחטה
הרי היא בחוקת היתר עד שידע א"ך
במה נטרפה. (א) ולקמן מפרש
מאי נפקא מינה וצרישא דמילתיה
קמיפלגי דהשתא נולד לנו ספק
שחיטה שמה אל נשחט הרז: מר
פבר בחוקת איסור. הראשון עומדת
שלא היטה שחטה וכיון צבוקת שאינה
שחטה מוקמינן לה הרי (א) מנה ומעמלה:
ומר פבר בחוקת איבור אמרינן. ולאכילה
(א) הוא שנאסרת קודם שחיטה: א"ו
אמרינן. שהרי צמר מן החי אינה
מעמלה: ונימא נשחטה הותרה.
לשון חוקה לא שייך אלל צבטת ספק
דנימא העמד דבר על חוקת: דאנ"ג
דאיתליד בה ריעותא. שנוכל זה ספק
טריפות ספק קודם שחיטה היה זה
ויש לתלותו בלמחר שחיטה מוקמינן
לה אחוקת היתר דסתם צבמה אינה
טרפה ומלין בלמחר שחיטה וכשרה:
נבא הא איתנהו. ולא חזין צבו שוס
ריעותא ודלן אחד אחרמי ליה השתא
שהכניס צי שניו וטרפה דנקטו דלקין
אחד

רבינו גרשום

מעילאי נמי קרמא
איכא. ולא (א) יכול לומר
ולא לסחוף: לא אידי
דמשמש' וכו' מפרשת.
כלומר ששומטין אותה
ולא שומטין קרמא
היא: ואידך הני
שביחין. כלומי אלו אין
צריך ללמוד הני שביחין
שאנשים אחרים יודיען.
אות דא' כתב שחיטה
ומילה שכחיו בכל עידנא:
מאי קמ"ל בוליהו
תנייהו. כלומר הוא
אמרינן לעיל (א) בודק אם
יודע לומר הלכות שחיטה
מותר לאכול משחיטתו
ואם לאו אסור לאכול
משחיטתו: אלא כדי ביקור
ביקור. כלומר דברוק
הסימנין. לא כדי ברכת
ביקור חכם. לא כדברת
כדי ביקור סימנין אלא
שביקור אותו סכין חכם:
אם כן נתת דברך
לשיעוריה. כלומר פעמים
שהוא עומד בקרוב
ופעמים ברחוק וזו היא
שעוריה: אלא כדי ביקור
טובה חכם. עשנו צבטת
ששחט שחטה חכם:
והשתא מתה היא.
כלומר נבלה: ומר סבר
בחוקת איסור קאמרינן.
ולא נבלה: ולימא
דאיתליד בה ריעותא
כדבעא מיניה ר' אבא
(מ"ב הוצא). משום ה'
הכניא צריך לומר בחוקת
היתר עומדת עד שידע
במה נטרפה: נטל הא
ליה. כלומר מהו אנו
יודיעין אם נקב ואם לאו
ומשום הכי (א) אבר
בחוקת היתר עד שידע
כו': הישינן שמה
במקום נקב. כלומר
ואסור שטרפה היתה
שנקובה והיתה או דילמא
דאב עשנו עשה נקב זה
ומותר: אמר ליה לא
היישין. שמה מקריאה
היתה נקובה ומותרת:
המקרי. כלומר דאלל
בתאנה: באבטייה. כמו
אבטייה: הישינן שמה
במקום נקב. כל שחט
נקב

חשק שלמה

על רבינו גרשום
(א) אולי צ"ל ומלא מלא ללא
לסחוף. (ב) נבלה דלי' ומשום
הכי לא הוי הולך לומר
דמקח היתר עומדת. (א)